

Hibás teljesítés – irányelv-konformitás (rezümé)

Előadó: Nagy Éva PhD hallgató (SZTE ÁJTK DI)

Konzulens: Dr. Jakab Éva tanszékvezető egyetemi tanár (SZTE ÁJTK Római Jogi Tanszék)

Az új magyar Polgári Törvénykönyv (Ptk.) kodifikációs folyamata során reformjavaslatokat hívott életre és jelentős szakmai vitát váltott ki a kötelmi jog egyik kardinális kérdésköre, a hibás teljesítés. A téma véleményem szerint nem csak az új Ptk. tervezetében¹ szereplő változtatások miatt érdemel kitüntetett figyelmet, hanem azért is, mert fogyasztóvédelmi aspektusai felvetik az Európai Unió vonatkozó irányelveinek való megfelelés kérdését. Az „Állam és jog – kodifikációs kihívások napjainkban” című konferencián tartandó előadásomban és majdani tanulmányomban a hibás teljesítés módosuló szabályaival és azok irányelv-konformitásával szeretnék foglalkozni. Célom, hogy rámutassak a módosítások előnyeire és az esetleges következtetésekre is.

A hatályos Ptk. szerint a visszerthes szerződés kötelezettjének jogszabályban vagy a szerződésben meghatározott tulajdonságoknak megfelelő dolgot illetve szolgáltatást kell nyújtania, ellenkező esetben kellékszavatossággal tartozik.² A hibás teljesítésre és a jótállásra vonatkozó szabályok a fogyasztási cikkek adásvételéről szóló 1999/44/EK irányelv nyomán a 2002. évi XXXVI. törvény által módosultak a jelenlegi Ptk.-ban.

Az új Ptk. tervezete a kellékszavatosságon kívül a jótállás szabályait is kifejezetten a hibás teljesítés jogkövetkezményei közé sorolja, külön és részletesen szól a kártérítésről, és megteremti a kizárólag fogyasztói adásvétel esetén alkalmazható termékszavatosság intézményét.³ Ezen rendelkezések mindegyikénél szem előtt kellett tartani a fent említett irányelv, illetve a fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU irányelv elvárásait is. Célom megvizsgálni, hogy sikerült-e ezeket valóban érvényre juttatni a tervezetben.

A termékszavatosság új intézménye eltér a hibás teljesítés többi jogkövetkezményétől annyiban, hogy ez szerződésen kívüli viszonylatban ad lehetőséget a jogosultnak arra, hogy a hibás teljesítésből eredő igényét közvetlenül a gyártóval szemben érvényesítse. Ily módon valamelyest rokonítható az eddig külön törvényben szereplő,⁴ de a tervezet által a szerződésen kívüli károkozás szabályai közé beemelt termékfelelősséggel. A termékfelelősségre a 85/374/EGK irányelv az irányadó EU-s norma, így ezen irányelv rendelkezéseinek érvényesülésére is kitérek majd.

Előadásomban a hibás teljesítés jogkövetkezményeinek szabályait a tervezetben szereplő sorrendjük szerint veszem majd górcső alá, és egyenként vizsgálom meg az egyes jogintézmények irányelv-konformitását. A kritikai észrevételek során nagy segítségemre lesznek a Professzor Dr. Besenyei Lajos „Új kihívások a magyar polgári jogban” című kurzusán elhangzottak. Az elemzés fő módszereként az uniós jog vizsgálata során elengedhetetlen nemzetközi jog-összehasonlítást fogom alkalmazni.⁵

¹ „Új Polgári Törvénykönyv – a Kodifikációs Főbizottság javaslata” (a továbbiakban: tervezet). A tervezet szövege elérhető:

<http://www.kormany.hu/download/0/d7/70000/%C3%9Aj%20Polg%C3%A1ri%20T%C3%B6rv%C3%A9ny%C3%B6nyv%20-%20a%20Kodifik%C3%A1ci%C3%B3s%20F%C5%91bizotts%C3%A1g%20Javaslat%20-%20k%C3%B6zz%C3%A9telre.pdf#!DocumentBrowse> (2012. 04. 13.).

² Ptk. 305. § (1) és (3) és 311/A. §.

³ Tervezet: 6:172-174. §§, 6:175. §, 6:169-171. §§.

⁴ 1993. évi X. törvény.

⁵ Az összehasonlításhoz lásd többek között: Hans Schulte-Nölke, Christian Twigg-Flesner, Martin Ebers (ed.): EC Consumer Law Compendium (Sellier, Munich, 2008).